

Komunikācijas piemēri Latvijā un pasaulē par sēņu un gļotsēņu daudzveidību un aizsardzību

Inita Dāniele, LU Bioloģijas institūts, Latvijas Nacionālais dabas muzejs

Seminārs «Sēņu un gļotsēņu daudzveidība un aizsardzība»

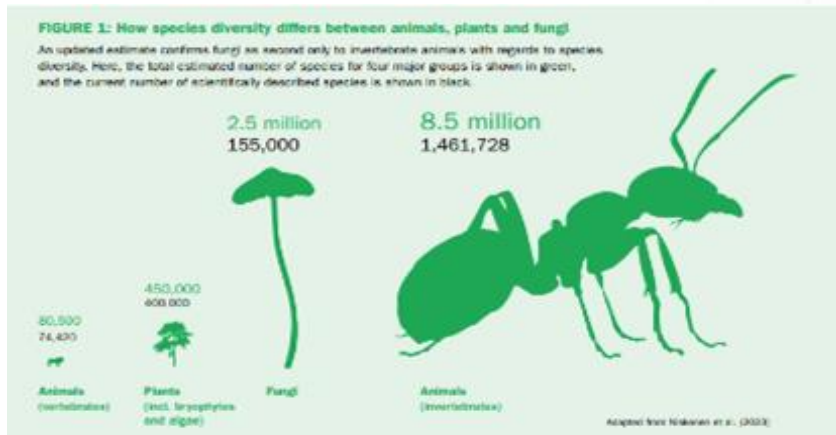
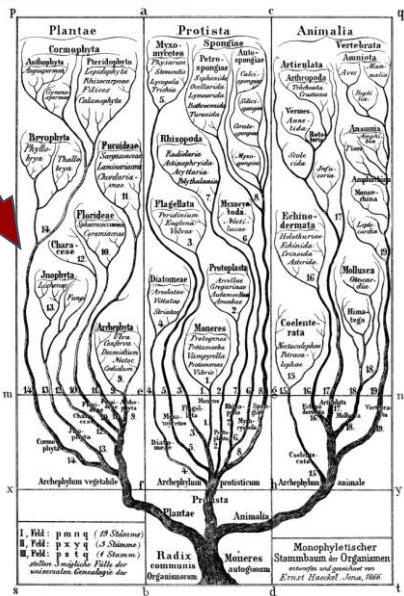
Kuldīga, 25.-26.09.2024

LIFE FOR SPECIES «Apdraudētas sugas Latvijā: uzlabotas zināšanas un kapacitāte, informācijas aprīte un izpratne» (Nr. LIFE19 GIE/LV/000857)

Cik sēņu sugu zināms pasaulē? Cik vēl nezinām?

Pasaulē - 155 000, katru gadu tiek atklāts 1500 - 2000 jaunu sugu. Varētu būt, ka zinātnei nav zināmas gandrīz 90% sēņu sugu, un to kopskaits varētu būt vairāki miljoni.

LIFE FOR SPECIES « Apdraudētas sugas Latvijā: uzlabotas zināšanas un kapacitāte, informācijas aprīte un izpratne » (Nr. LIFE19 GIE/LV/000857)

Ko mēs zinām par Latvijas sēņu valsti?

Cik sugu?

zināms apmēram 4000 sugu, bet ir daudz vairāk

Šobrīd tapis apkopojums par makroskopiskajām bazīdijsēnēm,
un tajā ir 1718 sugu...

LIFE FOR SPECIES « Apdraudētas sugas Latvijā: uzlabotas zināšanas un kapacitāte, informācijas aprīte un izpratne » (Nr. LIFE19 GIE/LV/000857)

Cik daudz sēņu pētnieku?

70-75% no Latvijas iedzīvotājiem dodas vākt meža veltes - sēnes, ogas, tējas.

Bet! Cilvēku, kas savā darba laikā var sevi saukt par sēņu pētniekiem - mikologiem - ir ļoti maz.

Latvijā ir nedaudzi mikologi - fitopatologi, trupes sēņu, mājas sēņu (branta) pētnieki, mikrobiologi, daļēji - arī meža un biotopu eksperti.

Bet sēņu vispārejās daudzveidības pazinēju un pētnieku, kuri strādā ar to saistītu darbu - ļoti maz.

Tādēļ ļoti svarīga ir sabiedrības iesaiste.

LIFE FOR SPECIES « Apdraudētas sugas Latvijā: uzlabotas zināšanas un kapacitāte, informācijas aprīte un izpratne » (Nr. LIFE19 GIE/LV/000857)

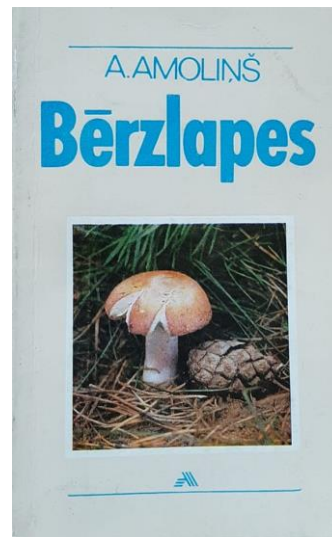

XX gadsimta mikologi - amatieri

Vilis Lūkins (1903-1996)

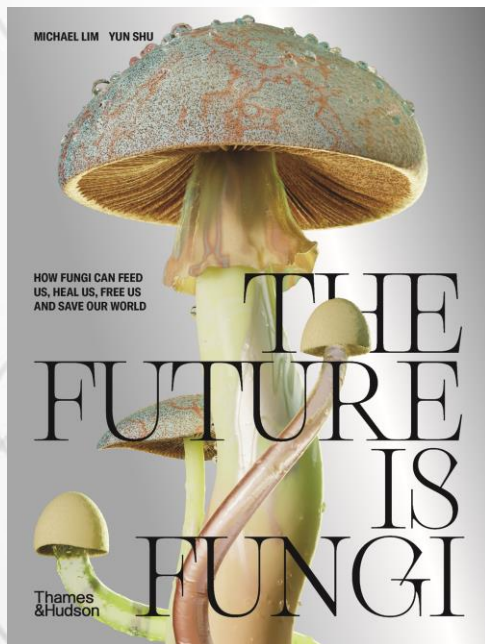
Arnolds Amoliņš (1919 – 2011)

LIFE FOR SPECIES « Apdraudētas sugas Latvijā: uzlabotas zināšanas un kapacitāte, informācijas aprīte un izpratne» (Nr. LIFE19 GIE/LV/000857)

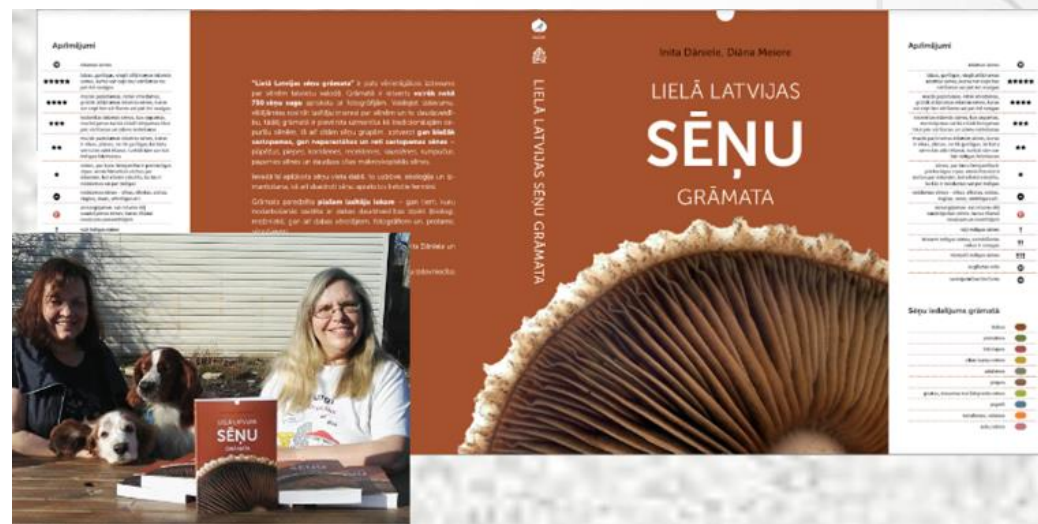
Sēņu popularitāte pasaulē šobrīd pieaug

Latvijā: uzlabotas zināšanas un kapacitāte, informācijas atvēršana un izpratne» (Nr. LIFE19 GIE/LV/000857)

Lielā Latvijas sēņu grāmata (2020.g.)

Sēņu vērotāja kalendārs - 2023

ERECIES

Kā pētnieki sadarbojas ar sabiedrību?

1. Sēņu izstādes (un ārpus tām) - konsultācijas par atnestām vai nofotografētām sēnēm.

LIFE FOR SPECIES « Apdraudētas sugas Latvijā: uzlabotas zināšanas un kapacitāte, informācijas aprīte un izpratne» (Nr. LIFE19 GIE/LV/000857)

Kā pētnieki sadarbojas ar sabiedrību?

Latvijas Mikologu biedrība - cilvēkus no sēnotājiem padara par sēņu vērotājiem un arī pētniekiem.

LIFE FOR SPECIES « Apdraudētas sugas Latvijā: uzlabotas zināšanas un kapacitāte, informācijas aprīte un izpratne » (Nr. LIFE19 GIE/LV/000857)

Retas sēnes, atrastas ar amatieru palīdzību

Melnējošā beka – pirmoreiz 2012.gada mikologu nometnē

Milzu skropstzvaigzne - amatiera atrasta Rīgā

Pārslainā beka - kādreiz uzskatīta par reti sastopamu, tagad skaidrs, ka ir bieži.

LIFE FOR SPECIES « Apdraudētas sugas Latvijā: uzlabotas zināšanas un kapacitāte, informācijas aprīte un izpratne » (Nr. LIFE19 GIE/LV/000857)

Gada sēne - akcija kopš 2003. gada

2023. gadā - daivainā čemurene

Reģistrēts dabasdati.lv

no 2013. līdz 2023.

gadam - 64 novērojumi

Reģistrēts dabasdati.lv

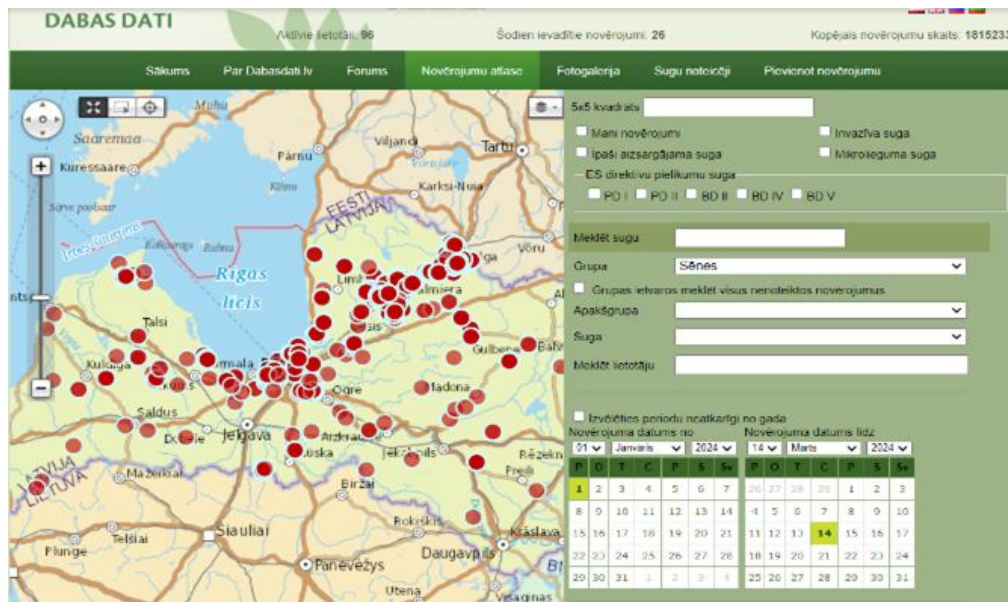
2023. gadā - 34

novērojumi

Kā pētnieki sadarbojas ar sabiedrību? - IV

Portāls Dabasdati.lv. Šogad no 1.janvāra līdz 14.martam - 3073 novērojumi

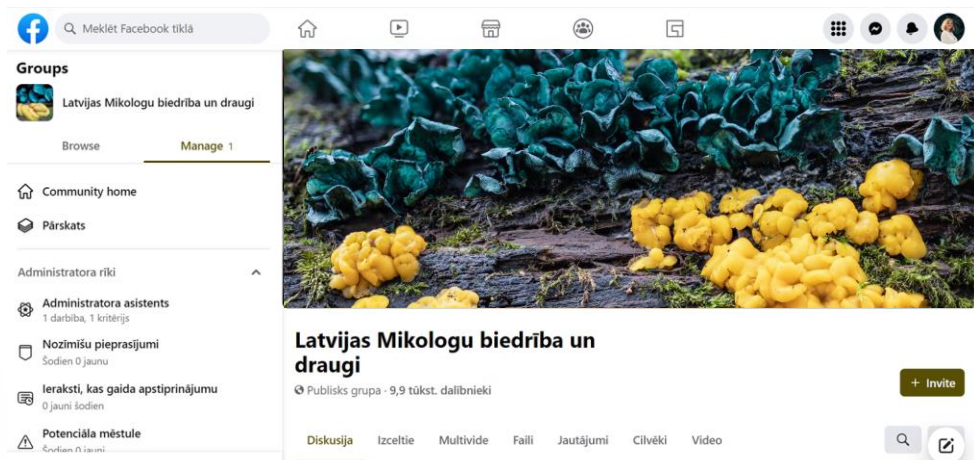
LIFE FOR SPECIES « Apdraudētas sugas Latvijā: uzlabotas zināšanas un kapacitāte, informācijas aprīte un izpratne » (Nr. LIFE19 GIE/LV/000857)

Kā pētnieki sadarbojas ar sabiedrību? - III

Facebook grupa “Latvijas Mikologu biedrība un draugi” - gandrīz 14 000 dalībnieku.

Apvieno cilvēkus, kurus interesē sēņu sugu daudzveidība, labs ziņu avots par sugu sastopamību mikologiem.

LIFE FOR SPECIES « Apdraudētas sugas Latvijā: uziabolas zināšanas un kapacitāte, informācijas aprīte un izpratne» (Nr. LIFE19 GIE/LV/000857)

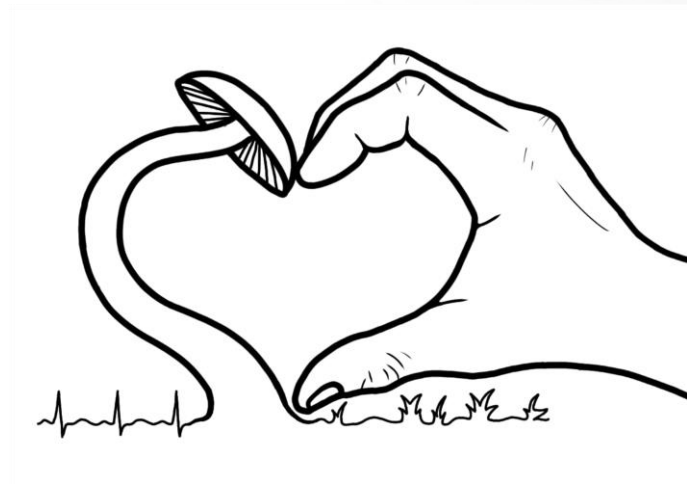
Kas tālāk?

Latvijas Mikologu biedrības un Latvijas Nacionālā dabas muzeja speciālistu organizētas un popularizētas sēņu izstādes, Sēņu dienas novados

Izglītības programma “Sēņu grozs”

Sēņu darbnīcas - dzijas krāsošana ar sēnēm, piepju papīra veidošana, sēņu kosmētika un citas

Etnomikoloģijas ekspedīcijas

LIFE FOR SPECIES « Apdraudētas sugas Latvijā: uzlabotas zināšanas un kapacitāte, informācijas aprīte un izpratne» (Nr. LIFE19 GIE/LV/000857)

Paldies par uzmanību!

Materiāls sagatavots Eiropas Komisijas LIFE projekta “Apdraudētas sugas Latvijā: uzlabotas zināšanas un kapacitāte, informācijas aprīte un izpratne” (projekta Nr. LIFE19 GIE/LV/000857 - LIFE FOR SPECIES) ietvaros. Projekts tiek īstenots ar Eiropas Savienības LIFE programmas un Valsts reģionālās attīstības aģentūras finansiālu atbalstu.

Šis materiāls satur tikai projekta LIFE FOR SPECIES īstenotāju viedokli, Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūra un Eiropas Komisija nav atbildīgas par šeit sniegto informāciju un tās iespējamo izmantojumu.

LIFE FOR SPECIES « Apdraudētas sugas Latvijā: uzlabotas zināšanas un kapacitāte, informācijas aprīte un izpratne » (Nr. LIFE19 GIE/LV/000857)

